

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	3
ÖNSÖZ	7
TABLolar LİSTESİ	13
ŞEKİLLER LİSTESİ	17
BİRİNCİ BÖLÜM	
TÜRKİYE'DE ORTAK BİR KİMLİK OLARAK "ÖTEKİLİK"	19
İKİNCİ BÖLÜM	
ARAŞTIRMADA İZLENEN YÖNTEM.....	27
2.1. Araştırmanın Modeli	28
2.1.1. Nicel Araştırma	28
2.1.2. Nitel Araştırma	28
2.2. Evren ve Örneklem	29
2.2.1. Nicel Araştırma	29
2.2.2. Nitel Araştırma	30
2.3. Veri Toplama Araçları	30
2.3.1. Nicel Araştırma Veri Toplama Araçları	30
2.3.2. Nitel Araştırma Veri Toplama Araçları	31
2.4. Güvenirlik ve Geçerlilik	31
2.5. Sınırlılıklar	31
2.6. Araştırmanın Etik Boyutu	32
2.7. Araştırmanın Yapıldığı Tarih	32
2.8. Verilerin Analizi	32
2.9. Demografik Bilgiler	33
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
TÜRKİYE'DE KÜLTÜREL KİMLİK ALGILARI	39
3.1. Birinci Dereceden İfade Edilen Kültürel Kimlik Algısı	41
3.2. İkinci Dereceden İfade Edilen Kültürel Kimlik Algısı	43
3.3. Üçüncü Dereceden İfade Edilen Kültürel Kimlik Algısı	45
3.4. Kültürel Kimliklerde Geçişler	50
3.4.1. Türklerin İkincil Derece Kültürel Kimlik Algısı	52
3.4.2. Müslümanların İkincil Derece Kültürel Kimlik Algısı	53
3.4.3. Kürtlerin İkincil Derece Kültürel Kimlik Algısı	54
3.4.4. Alevilerin İkincil Derece Kültürel Kimlik Algısı	55

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE SİYASAL KİMLİK ALGILARI	57
4.1. Birinci Dereceden İfade Edilen Siyasal Kimlik Algısı.....	59
4.2. İkinci Dereceden İfade Edilen Siyasal Kimlik Algısı	61
4.3. Üçüncü Dereceden İfade Edilen Siyasal Kimlik Algısı.....	62
4.4. Siyasal Kimliklerde Geçişler	64
4.4.1. Demokratların İkincil Derece Siyasal Kimlik Algısı.....	66
4.4.2. Milliyetçilerin İkincil Derece Siyasal Kimlik Algısı.....	67*
4.4.3. Sağcıların İkincil Derece Siyasal Kimlik Algısı	69
4.4.4. Diğer Kimliklerin İkincil Derece Siyasal Kimlik Algısı.....	71
4.5. Kültürel Kimliklerin Öncelikli Siyasal Kimlik Tercihleri	74
4.5.1. Türklerin Birincil Derece Siyasal Kimlik Algısı	74
4.5.2. Müslümanların Birincil Derece Siyasal Kimlik Algısı.....	75
4.5.3. Kürtlerin Birincil Derece Siyasal Kimlik Algısı.....	76
4.5.4. Alevilerin Birincil Derece Siyasal Kimlik Algısı	77

BEŞİNCİ BÖLÜM

MAHALLE BASKISI, ÖTEKİLEŞME VE AYRIMCILIĞA BAKIŞ	79
5.1. Nicel Bulgular	79
5.1.1. Vatandaşlık Tanımı	90
5.1.2. Toplumsal Düzeyde Dışlanma ve Baskı Algısı	93
5.1.3. Devlet Düzeyinde Dışlanma ve Baskı Algısı.....	96
5.1.4. Mahalle Baskısı	99
5.1.5. Hangi Gruplar Daha Çok Baskı Yaşamaktadır?	102
5.1.6. Kültürel Kimliklere Göre Baskı ve Ayrımcılığa En Çok Maruz Kalan Kesimler	105
5.1.7. Farklı Olana Yönelik Hoşgörüsüzlük Baskıcı Devlet Anlayışından mı Kaynaklanmaktadır?	109
5.1.8. Ekonomik Durum ile Ötekilik Algısı Arasındaki Bağlantı... ..	111
5.2. Nitel Bulgular.....	114

ALTINCI BÖLÜM

GENEL OLARAK ALEVİLİĞE VE ALEVİ AÇILIMINA BAKIŞ	137
6.1. Nicel Bulgular	137
6.1.1. Alevi Açılımı.....	141
6.1.2. Cemevlerinin Statüsü.....	144
6.1.3. Cemevlerinin İbadethane Statüsüne Bakış Açısı	147
6.1.4. Alevi-Sünni Çatışması.....	149
6.2. Nitel Bulgular.....	152

YEDİNCİ BÖLÜM

KÜRT SORUNUNA VE DEMOKRATİK AÇILIMA BAKIŞ	169
7.1. Nicel Bulgular	169
7.1.1. Demokratik Açılım	171
7.1.2. Demokratik Açılımın Siyasal Etkisi	175
7.1.3. Çok Dilli ve Kültürlü Yayıncılık	179
7.1.4. Demokratik Açılım ve Milli Bütünlük	182
7.1.5. Demokratik Açılım ve Kürt Sorununun Çözümü	186
7.1.6. Anadil Öğretimi Hakkı	189
7.2. Nitel Bulgular	193

SEKİZİNCİ BÖLÜM

AZINLIK HAKLARINA BAKIŞ	203
8.1. Nicel Bulgular	203
8.1.1. Ruhban Okulunun Açılması	205
8.1.2. Fener Rum Patrikliği ve Ekümenik Sıfatının Tanınması ...	209
8.2. Nitel Bulgular	212

DOKUZUNCU BÖLÜM

DİNİ HAKLAR VE ÖZGÜRLÜKLERE BAKIŞ	225
9.1. Nicel Bulgular	225
9.1.1. Türkiye'deki Laiklik Uygulaması ve Memnuniyet Düzeyi ...	226
9.1.2. Diyanet İşleri Başkanlığı ve Laiklik Algısı	231
9.1.3. Başörtüsü Yasağı ve Laiklik İlişkisi	234
9.1.4. Başörtüsü Yasağı	238
9.1.5. Zorunlu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersleri	242
9.1.6. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersinin Tamamen Kaldırılması	245
9.1.7. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi ve Sünni Müslümanların Beklentileri Hakkındaki Algılar	248
9.1.8. Başörtüsü Tartışmalarının Dini Duygulara Etkisi	251
9.2. Nitel Bulgular	254

ONUNCU BÖLÜM

EĞİTİM HAKKINA BAKIŞ	265
10.1. Nicel Bulgular	265
10.1.1. Formel Eğitimin Dünya Görüşlerinin Oluşmasına Etkisi ...	269
10.1.2. Anadilde Konuşma Hakkı	272
10.2. Nitel Bulgular	276

ONBİRİNCİ BÖLÜM

DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLERE BAKIŞ285

11.1. Nicel Bulgular	285
11.1.1. Demokratik Hak ve Özgürlüklerin Yeterlilik Düzeyi.....	285
11.1.2. Birarada Yaşama Algısı.....	291
11.1.3. Karşılıklı Saygının Önemi	294
11.1.4. Eşit Vatandaşlık Algısının İç Barışa Katkısı.....	296
11.1.5. Farklı Kültürlerin Yasal ve Toplumsal Düzeyde Tanınması.....	298
11.1.6. Kültürel Mozaik Tanımı	301
11.1.7. Mevcut Politikaların Sosyal Birliktelik ve Ortak Bir Üst Kimlik Oluşturmadaki Etkisi	303
11.1.8. Milliyetçilik Eksenli İç Bölünme ve Çatışma Algısı.....	306
11.1.9. Laiklik Eksenli İç Bölünme ve Çatışma Algısı.....	309
11.1.10. Siyasal Partiler Düzeyindeki Temsil Algısı	311

ONİKİNCİ BÖLÜM

SONUÇLAR.....315

12.1. Türkiye’de Kültürel Kimlik Algıları.....	315
12.2. Türkiye’de Siyasal Kimlik Algıları	316
12.3. Mahalle Baskısı, Ötekileşme ve Ayrımcılığa Bakış	317
12.4. Genel Olarak Aleviliğe ve Alevi Açılımına Bakış	319
12.5. Kürt Sorununa ve Demokratik Açılıma Bakış	320
12.6. Azınlık Haklarına Bakış	323
12.7. Dini Haklar ve Özgürlüklere Bakış	324
12.8. Eğitim Hakkına Bakış	326
12.9. Demokratik Hak ve Özgürlüklere Bakış	327

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Birincil derece kültürel kimlikler	41
Tablo 2. İkincil derece kültürel kimlikler	43
Tablo 3. Üçüncül derece kültürel kimlikler	45
Tablo 4. Kültürel kimliklerin toplam dağılımı	50
Tablo 5. Birincil derece siyasal kimlikler	59
Tablo 6. İkincil derece siyasal kimlikler	61
Tablo 7. Üçüncül derece siyasal kimlikler	62
Tablo 8. Siyasal kimliklerin toplam dağılımı	64
Tablo 9. Kültürel kimliklerin vatandaşlık tanımına katılma düzeyi	91
Tablo 10. Siyasal kimliklerin vatandaşlık tanımına katılma düzeyi.....	92
Tablo 11. Öğrenim düzeyine göre vatandaşlık tanımına katılma oranı	92
Tablo 12. Kültürel kimliklerin dışlanma ve baskı algısı	94
Tablo 13. Siyasal kimliklerin dışlanma ve baskı algısı.....	95
Tablo 14. Öğrenim düzeyine göre dışlanma ve baskı algısı.....	96
Tablo 15. Kültürel kimliklerin devlet düzeyindeki dışlanma ve baskı algısı	97
Tablo 16. Siyasal kimliklerin devlet düzeyinde dışlanma ve baskı algısı.....	98
Tablo 17. Öğrenim düzeyine göre devlet nezdindeki dışlanma ve baskı algısı....	99
Tablo 18. Kültürel kimliklerin mahalle baskısına ilişkin algı düzeyi	101
Tablo 19. Siyasal kimliklerin mahalle baskısına ilişkin algı düzeyi.....	101
Tablo 20. Öğrenim düzeylerine göre mahalle baskısına ilişkin algı düzeyi.....	102
Tablo 21. Kültürel kimliklerin baskı ve ayrımcılığa uğrama düzeyi	103
Tablo 22. Siyasal kimliklerin baskı ve ayrımcılığa uğrama düzeyi	104
Tablo 23. Öğrenim düzeyine göre baskı ve ayrımcılığa uğrama oranı.....	104
Tablo 24. Kültürel kimliklerin hoşgörüsüzlüğün kaynağına ilişkin algı düzeyi ...	110
Tablo 25. Siyasal kimliklerin hoşgörüsüzlüğün kaynağına ilişkin algı düzeyi.....	111
Tablo 26. Öğrenim düzeyine göre hoşgörüsüzlüğün kaynağına ilişkin algı durumu	111
Tablo 27. Kültürel kimliklere göre ekonomik durum ve dışlanma arasındaki ilişki ..	112
Tablo 28. Siyasal kimliklere göre ekonomik durum ve dışlanma arasındaki ilişki	113
Tablo 29. Öğrenim düzeyine göre ekonomik durum ve dışlanma arasındaki ilişki...	113
Tablo 30. Kültürel kimliklerin Alevi açılımına ilişkin algı düzeyi.....	142
Tablo 31. Siyasal kimliklerin Alevi açılımına ilişkin algı düzeyi	143
Tablo 32. Öğrenim düzeylerine göre Alevi açılımı algısı	143
Tablo 33. Kültürel kimliklere göre Cemevlerinin statüsü	145
Tablo 34. Siyasal kimliklere göre Cemevlerinin statüsü.....	146
Tablo 35. Öğrenim düzeyine göre Cemevlerinin statüsü.....	146
Tablo 36. Kültürel kimliklerin Cemevlerinin ibadethane olarak tanınmasına ilişkin algısı	147
Tablo 37. Siyasal kimliklerin Cemevlerinin ibadethane olarak tanınmasına ilişkin algısı.....	148
Tablo 38. Öğrenim durumlarına göre Cemevlerinin ibadethane olarak tanınmasına ilişkin algılar	148